

## ПОСЕЩЕНИЕ НА ЧАСТ ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В МЕЖДУНАРОДНАТА АСАМБЛЕЯ „ЗНАМЕ НА МИРА“ ПРЕЗ 1979, 1982, 1985 И 1988 ГОДИНИ В ГРАД ВАРНА

Марин Маринов

*Abstract: The subject of the report is the foundation, the structures, the opening and the activities of the International Children's Assembly "Zname na mira/Flag of Peace" in Sofia in 1979, 1982, 1985 and 1988. They are presented in a summarized form. The accent is on the visits to Varna of part of the participants in the assembly.*

*Key words: History of Bulgarian culture // Bulgaria in UNESCO and UNICEF //, cultural memory.*

1979 г. е обявена от ООН за Международна година на детето. Комитетът за култура с ранг на Министерство първоначално замисля да организира международна изложба на детски творби. Идеята е развита от Людмила Живкова - председател на Комитета за култура и София става център на първата асамблея, с участието на деца от 79 държави. Думата „асамблея“ в превод от френски език означава Общо събрание, Конгрес.

Името и девизът на Асамблеята са заимствани от философската система на Николай Ръорих – руски художник и философ. Девизът на асамблеята е „Единство, творчество и красота“, а емблемата ѝ е рисунка синьо земно кълбо-гнездо, приютило живот на планетата. Като символ на асамблеята е изграден мемориал (по-късно наречен „Камбаните“), с 68 камбани, донесени от различни държави, които се бият само от деца. Създаден е център „Знаме на мира“. В асамблеята участват деца-творци- поети, художници, музиканти и т.н. от 70 страни на света. Всяко дете е посрещнато и пребивава в страната ни с ранг на държавен глава.

На 16 август 1979 г. в зала „Универсиада“ в София под почетния патронаж на Тодор Живков- Председател на Държавния съвет на НРБ и на Амаду Мухтар М'Боу – Генерален директор на ЮНЕСКО (организация за образование, наука и култура) към ООН е открита първата Детска асамблея „Знаме на мира“. Гости на празника са ръководители на обществени и

масови организации, на културни институти и творчески съюзи, изтъкнати български писатели, художници, композитори, музикални дейци. Сред присъстващите са световните писатели Сергей Михалков, Джани Родари, Ерве Базен, Пиер Гамара, музикантът и педагог Ифра Нийман, художникът Кармело Гонзалес. Има и гости на асамблеята по лична покана на Людмила Живкова. Един от тях е академик Николай Михайлович Амосов – световно известен кардиохирург от гр. Киев. Имах честта и удоволствието да го посрещна на 13 август на Варненското летище и да го запозная с някои от забележителностите на Варна.

Приветствия до асамблеята отправят десетки първи ръководители и президенти на държави и обществени организации- Леонид Брежнев, Генералният секретар на ООН Курт Валдхайм, папа Йоан-Павел Втори, Президентът на Република Индия Ниламсанджива Реди и др.

Вестта, че във Варна ще дойде един от лъчите на Международната детска асамблея „Знаме на мира“, узнан на 10 август 1979 година като временен ръководител на дейността на Окръжния съвет за култура. Веднага бе сформиран неголям щаб с председател Геновева Михова- секретар по идеологическите въпроси на Окръжния комитет на БКП. Членове на щаба бяха Манчо Генов- зам. председател на изпълкома на Окръжния народен съвет, чийто ресор беше Народната просвета, Мария Боянова- директор на Окръжния

пионерски дом, Марин Маринов-представител на Окръжния съвет за култура, представител на отдел „Култура“ при ГНС, представител на ОУ на МВР-Варна и др.

Започна незабавна подготовка, тъй като изискванията за настаняване бяха изключително високи. Реши се децата и придружаващите ги лица да бъдат настанени в ученическото общежитие за деца- сираци, намиращо се в западната част на град Варна, недалече от предприятие „Тих труд“ на ул. „Клемент Готвалд“ (сега ул. „Петко Стайнов“). Още на следващия ден намиращите се в общежитието деца бяха изпратени в различни пионерски лагери в страната.

Голяма група строителни работници от местния строителен комбинат започна цялостен ремонт на сградата и помещенията на общежитието. Набави се ново спално бельо и нови прибори за хранене. И всичко това за една седмица. За три дни управлението на МВР – Варна изсели криминалния контингент, живущ в района на общежитието.

Посрещането на гостите стана на границата на Варненски и Шуменски окръг от група посрещачи, ръководени от полковник Бончо Ангелов- първи заместник началник на Окръжното управление на МВР- Варна. Колоната от 5 автобуса, в които бяха настанени 109 деца, представители на 13 страни и техните ръководители и медицински персонал, потеглиха за Варна, охранявани от пилотна кола и 3 пилотиращи мотоциклета. Това стана на 20 август 1979 година. Колоната спря на площад „9-ти септември“ (днес площад „Независимост“). Площадът беше украсен, изпълнен от стотици деца –чавдарчета и пионери със сини и червени връзки, стекли се на тържествен митинг по случай пристигането на участници и гости в международната детска асамблея „Знаме на мира“. Присъстваха и някои от ръководителите на града и окръга, както и представители на културните институти и творческите групи, много граждани. От

името на децата на слънчева Варна към многонационалните гости се обърнаха 10-годишната Елка Петрова и 14-годишният Румен Николов. Митингът на площада завърши с богата музикално-танцова програма от варненски детски състави. Децата и съпровождащите ги лица бяха извозени с автобусите до определеното за настаняване общежитие. В него децата бяха настанени по националности, по няколко в стая. След вечеря настана детска олелия, изпълнена с много смях и детски гласове. В двора на общежитието имаше неголям шадраван, пълен с вода. Много деца веднага почнаха да се къпят в него. Други деца пък играеха на воля в двора на общежитието.

Вечерта в един от ресторантите на хотел „Черно море“ председателят на окръжния щаб Геновева Михова даде вечеря на ръководителите на 13-те национални групи. Сред гостите на вечерята бе и Игнат Канев, българин родом от село Горско Абланово, Русенско, отдавна живеещ в Канада, личен гост на асамблеята по покана на Людмила Живкова.

На 21 август на децата-гости бе предложена интересна и разнообразна екскурзионно-развлекателна програма. Преди обедът им премина на централния плаж. В развлекателната програма взеха участие актьори от Варненския куклен театър, танцьори, певци и инструменталисти. Срещнаха и владетеля на морските дълбини – Нептун. Гостуването им на плажа завърши на Морска гара- Варна. Тук децата-гости бяха качени на кораб, който с личното участие на Главния директор на Българския морски флот, потегли на разходка покрай Варненския бряг до Евксиноград и обратно.

След обяд бъдещите художници посетиха творческата база на групата на СБХ във Варна, срещнаха се и разговаряха с варненски художници, друга група посети детския пантомимен куклен театър „Щурче“, където гледаха спектакъла „Приказка без думи“ по Андерсен.

След посещение на Паметника-пантеон в Морската градина, където поставиха свежи цветя, завърши срещата на децата с варненските им приятели. На другия ден автобусите с малките пратеници на планетата отпътуваха за София.

Замислена като еднократна проява асамблеята „Знаме на мира“ е решено да се провежда на всяка трета година. Освен децата-творци в нея да участват и деца и младежи, занимаващи се с научно техническо творчество и спортисти до 18 годишна възраст. Решено е асамблеята да прерасне в държавна структура. Създаден е в София Център „Знаме на мира“, който да има организационни структури и в окръжните градове.

Втората детска асамблея „Знаме на мира“-София-82 бе открита на 15 август 1982 г. в Двореца на културата „Людмила Живкова“ с представители близо на 100 страни, между които и 10 делегати- деца от град Варна. Участие взе и Пантомимният куклен театър „Щурче“ с ръководители заслужилите деятели на културата братята Райко и Данаил Райкови. Театър „Щурче“ взе участие в откриването на асамблеята с двете миниатюри „Акробати“ и „Котка и мишка“. След откриването и тържествата в София организаторите формират два лъча на асамблеята, наречени „Срещи с България“. Първи лъч: София, Пловдив, Стара Загора, София. Втори лъч: София, Велико Търново, Шумен, Варна, София.

Посрещането на втория лъч във Варненски окръг стана на 19 август 1982 г. от група, ръководена от генерал Велико Станков-началник на Окръжното управление на МВР във Варна. Присъстваше представителна група пионери и 25 екскурзоводи от варненските училища.

Привечер на площад „9-ти септември“ във Варна цареше необичайно оживление. Около 1000 деца от варненски училища, читалища, от самодейни детски състави посрещат скъпите гости. С приветствие към гостите на асамблеята от името на варненци се обръща Геновева Михова- Председател на Окръжния организационен комитет за

провеждане на асамблеята. И се люшва право хоро, в което играят пратениците от далечните страни и варненските деца.

Пристигналата група във Варна, наброяваща 300 деца от 53 страни, беше настанена за три дни в почивния профсъюзен комплекс „Ален мак“. За целта всички почиващи в него бяха преместени в хотелите на комплекс „Златни пясъци“. На всяко дете беше поднесен пакет със сувенири, между които и бронзово звънче с емблемата на асамблеята и надпис „VARNA“. Децата се радваха най-много на този сувенир.

Вторият ден на гостуването бе посветен на игрите и на веселите морски тържества. На Централните морски бани се проведеха „Нептуново тържество“, „Весел плаж“. Три бели кораба, като три бели птици, понасят гостенчетата от цял свят в морето край красивия морски бряг.

По време на асамблеята във Варна и окръга се провеждат десетки съпътстващи мероприятия от училища, читалища, Детския отдел на Окръжната народна библиотека, Драматичния театър, балета към Варненската опера, Военноморския музей и други.

Третата Международна асамблея „Знаме на мира“ е открита тържествено на 10 юли 1985 г. от Тодор Живков в НДК „Людмила Живкова“. Прочетено е приветствие до асамблеята от Генералния секретар на ООН Хавиер Перес де Куеляр.

Своето участие в асамблеята са заявили хиляди деца и младежи от 107 страни. Участниците са разпределени в 3 маршрута: Първи лъч: София, Велико Търново, Шумен и Варна пътуват близо 500 деца от 68 страни. На 14 юли на път от Велико Търново за Варна участниците спират в Националния пионерски комплекс „Ястребино“. Във Варна пред новооткрития детски комплекс „Знаме на мира“, включващ основните обекти Сградата на кукления театър и скулптурната пластика „Знаме на мира“ с автор Альоша Кафеджийски, варненските пионери очакват своите гости. Приветства ги

Геновева Михова. Гостите са устроени отново в профсъюзния комплекс „Ален мак“. Детският комплекс „Знаме на мира“ в центъра на града е открит на 12 юли 1985 г. от Председателя на народното събрание Станко Тодоров.

Пребиваването на децата, дошли във Варна, е по програма както на Втората асамблея през 1982 г.

На 20 юли 1985 г. след многобройни прояви на участниците в Третата асамблея с тържествен заключителен концерт с „Ода на младостта“ е закрыта МДА „Знаме на мира“ - София '85.

През 1987 г. ООН удостоява „Знаме на мира“ със званието „Вестител на мира“.

Четвъртата международна асамблея „Знаме на мира“ е открита на 10 юли 1988 г. в Народния дворец на културата от Тодор Живков, почетен патрон на асамблеята. Другият почетен патрон на асамблеята е Федерико Майор Сарагоса - Генерален директор на ЮНЕСКО. Във Варна около 500 деца от 54 страни от Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия пристигат на летище Варна, откъдето са извозени до почивната станция „Чайка“ в курортен комплекс Златни пясъци. Изявите на участниците в асамблеята се провеждат основно във Фестивалния комплекс и Двореца на спорта и културата.

До 1989 г. в София са проведени четири асамблеи- фестивали със срещи на деца от целия свят. В тях участие вземат общо 3900

деца от 138 държави и 14000 деца от България. Центърът „Знаме на мира“ бива закрыт през 1989 г. Камбаните, донесени като подаръци на България от децата на света, които дотогава украсяват едноименния монумент в подножието на Витоша, са пренесени в училището по култура в Горна баня, за да бъдат съхранени. През 1990 г. са закрыти изградените осемнадесет задгранични структури „Знаме на мира“. Евгения Живкова- дъщерята на инициаторката Людмила Живкова след 10-годишно прекъсване възстановява асамблеята през 1999 г., но в значително по- скромнен мащаб. Асамблеята „Знаме на мира“ е чисто българска инициатива, за която много държави ни завиждаха, че успяхме да я организираме и с която можем да се гордеем.

Роденият 70 години Пр.Хр. римски поет Вергилий казва „Лети безвъзвратното време“.

Изложените събития в доклада се случиха през миналото хилядолетие и столетие.

#### **Използвана литература:**

Лични спомени на автора

Материали от Варненския периодичен печат:

Вестници Народно дело и Полет

Марин Дончев Маринов  
моб. тел. 0885166998